

33529 Gaswinning

Nr. 1377 Brief van de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 mei 2026

In 2023 heeft Vermilion Energy Netherlands B.V. (Vermilion) in afstemming met Gasunie Transport Services B.V. (GTS) bij het ministerie aanvragen ingediend om de rijkscoördinatieregeling (RCR) toe te passen voor gaswinning uit het Papekopveld en de aanleg van een gastransportleiding¹. In antwoord op schriftelijke vragen van het lid Bikker² hierover heeft mijn voorganger toegezegd uw Kamer te informeren over de beslissing over het wel of niet van toepassing verklaren van de RCR op dit project (thans: projectprocedure op grond van de Omgevingswet). Ook is daarbij toegezegd in overleg te treden met de betrokken overheden³ voordat een beslissing wordt genomen.

Onder de Omgevingswet is het uitgangspunt dat de betrokken gemeenten bevoegd gezag zijn voor de ruimtelijke inpassing van het initiatief (artikel 2.3, eerste lid). Het Rijk is echter bevoegd om een projectbesluit vast te stellen, als dat nodig is met het oog op een nationaal belang en dat belang niet op een doelmatige en doeltreffende wijze door het provinciebestuur of gemeentebestuur kan worden behartigd (artikel 2.3, derde lid).

Ter invulling van bovengenoemde toezegging aan uw Kamer heb ik afgelopen periode gesproken met betrokken wethouders en gedeputeerde⁴ over de belangen die er spelen bij de aanvragen van Vermilion en GTS en over de rol van het bevoegd gezag voor de ruimtelijke inpassing.

¹ In Juni 2025 heeft Vermilion Energy Netherlands B.V. (Vermilion) in afstemming met Gasunie Transport Services B.V. (GTS) hernieuwde aanvragen ingediend voor het toepassen van de projectprocedure conform de eisen van de Omgevingswet.

² Tweede Kamer der Staten-Generaal, Vragen gesteld door de leden der Kamer, vergaderjaar 2023–2024, kenmerk 2024Z03819.

³ Gemeente Bodegraven-Reeuwijk, gemeente Woerden, gemeente Oudewater, gemeente Montfoort, gemeente Utrecht, provincie Utrecht en provincie Zuid-Holland.

⁴ Gemeente Bodegraven-Reeuwijk, gemeente Woerden, gemeente Oudewater, gemeente Montfoort en provincie Utrecht.

Op 22 april 2026 heb ik op het gemeentehuis in Woerden een gesprek gevoerd met betrokken wethouders en gedeputeerde over de voor- en nadelen van de scenario's die mogelijk zijn voor het bevoegd gezag voor de ruimtelijke inpassing en de daarbij betrokken belangen van partijen. Ik heb toegelicht dat ik het subsidiariteitsbeginsel een groot gewicht toeken en dat ik begrip heb voor de wens van de gemeenten om de regie te behouden over de ruimtelijke inpassing van de initiatieven, en dat ik daar in de basis ook in mee wil gaan. Daarbij heb ik de verwachting uitgesproken dat de betrokken gemeenten het proces voor de ruimtelijke inpassing en vergunningverlening op een zorgvuldige wijze zullen doorlopen.

De gemeenten hebben in eerste instantie aangegeven dat door zelf over de ruimtelijke inpassing van het initiatief te beslissen, zij in staat zullen zijn de regie te voeren over het proces. Ook heeft het de voorkeur van de bestuurders dat de betrokken gemeenten, als decentrale bestuurslaag, de participatie vormgeven. Gelijktijdig werd onderkend dat zich dilemma's kunnen voordoen omdat betrokken gemeenteraden en Provinciale Staten tegen gaswinning zijn, terwijl een mogelijkheid kan zijn dat uit de procedure volgt dat gaswinning veilig en verantwoord kan plaatsvinden op deze locatie. In tweede instantie, na nader overleg, hebben de betrokken gemeenten geconstateerd dat gezien de complexiteit het uiteindelijk wenselijker is dat het Rijk de rol van het bevoegd gezag voor de ruimtelijke inpassing op zich neemt. Daarbij is tussen gemeenten en mij afgesproken dat tijdens het doorlopen van de projectprocedure er overleg en afstemming tussen de betrokken overheden plaatsvindt.

Ook heb ik gesproken met Vermilion. Vermilion gaf aan dat de beoogde gaswinning uit het Papekopveld een complex project is dat zich uitstrekt over een vijftal gemeenten en twee provincies. Vermilion blijft daarom bij haar verzoek dat het Rijk besluit over de ruimtelijke inpassing door het vaststellen van een projectbesluit en zorgdraagt voor de coördinatie van de procedure.

Na de betrokken partijen te hebben gehoord, heb ik besloten de aanvragen van Vermilion en GTS, gezien de complexiteit van dit specifieke project en in het belang van doelmatigheid en doeltreffendheid, in behandeling te nemen en daarmee de projectprocedure te starten. Naast de ruimtelijke inpassing zijn nog andere besluiten vereist, waaronder de instemming met een

winningsplan, een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit en de instemming met het aanleggen van een gastransportleiding door GTS. Hierover besluit het Rijk. Hierbij benadruk ik dat gaswinning enkel zal plaatsvinden als deze veilig en verantwoord is voor mens, natuur en milieu.

Mijn beslissing op de aanvragen van Vermilion en GTS sluit verder aan bij de op 16 januari 2026 gemaakte aanvullende afspraken over gaswinning op land in de transitieperiode en daarmee aan de versnelling en verantwoorde opschaling van de binnenlandse gaswinning op land en op de Noordzee, en de op 23 april 2026 aangenomen motie van de leden Brekelmans en Bontenbal om gaswinning uit kleine velden op de Noordzee en land, binnen het bestaande sectorakkoord, te versnellen⁵. Hieraan zal ik uitvoering blijven geven in samenwerking met de betrokken partijen omdat binnenlandse gaswinning bijdraagt aan de leveringszekerheid en het beperken van de importafhankelijkheid van Nederland. Alle kleine velden dragen daaraan bij. De inzet van alle overheden is hierbij van belang.

De staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei,
J. de Bat

⁵ Kamerstuk 36 933, nr. 20